

ЗАКОН О ЛОБИРАЊУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин обављања лобирања, правила лобирања, регистар и евиденције у вези са лобирањем и друга питања од значаја за лобирање.

Појам лобирања

Члан 2.

Лобирање је активност којом се врши утицај на органе Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, органе ималаца јавних овлашћења, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: орган власти), у поступку доношења закона, других прописа и општих аката, из надлежности тих органа власти, ради остваривања интереса корисника лобирања, у складу са законом.

Активности које се не сматрају лобирањем

Члан 3.

Лобирањем се не сматрају:

1) информације, ставови и мишљења о законима, другим прописима и општим актима, предлозима или нацртима закона, других прописа и општих аката, објављеним у средствима јавног информисања и другим средствима којима се јавност обавештава;

2) активности лица која јавно саопштавају своје ставове, односно достављају предлоге и стручна мишљења органима власти ради иницирања, припреме, разматрања, усвајања и давања образложења предложених решења закона, других прописа и општих аката или учествују по позиву органа власти са или без накнаде или у оквиру пројеката чији је корисник орган власти, у припреми, разматрању или давању стручних мишљења о предложеним решењима закона, других прописа и општих аката;

3) грађанске иницијативе упућене органима власти на предложена решења закона, других прописа и општих аката;

4) активности функционера и запослених у органима власти ради иницирања, припреме, разматрања, усвајања и давања образложења предложених решења закона, других прописа и општих аката, ако се те активности обављају у складу са њиховим овлашћењима.

Лобиста и правно лице које обавља лобирање

Члан 4.

Лобирање може да обавља физичко лице које је уписано у Регистар лобиста, у складу са овим законом (у даљем тексту: лобиста) и привредно друштво, односно удружење које је уписано у Регистар правних лица која обављају лобирање у складу са овим законом (у даљем тексту: правно лице које обавља лобирање).

Лобирање може да обавља физичко лице које није уписано у Регистар лобиста ако је законски заступник или је запослен код корисника лобирања или заступа интересе удружења или привредног друштва чији је члан корисник лобирања (у даљем тексту: нерегистровани лобиста).

Корисник лобирања

Члан 5.

Корисник лобирања је физичко или правно лице у чијем интересу се врши лобирање.

Лобирано лице

Члан 6.

Лобирано лице је изабрано, именовано, постављено, запослено или на други начин радно ангажовано лице у органу власти, као и лице на чији избор, именовање или постављење орган власти даје сагласност, а које учествује у поступку припреме и доношења закона, других прописа и општих аката или може утицати на садржај закона других прописа и општих аката.

Начело заштите јавног интереса

Члан 7.

Лобирано лице је дужно да спречи настанак штетних последица по јавни интерес које могу настати услед лобирања.

Начело интегритета

Члан 8.

Лобиста, правно лице које обавља лобирање и нерегистровани лобиста дужни су да приликом лобирања поступају у складу са начелом интегритета.

Начело интегритета подразумева законитост, транспарентност и одговорност у раду, као и етичност, у циљу очувања личног угледа, угледа правног лица које обавља лобирање и угледа корисника лобирања, као и лобирања.

Лобиста, правно лице које обавља лобирање и нерегистровани лобиста не могу да заступају два или више корисника лобирања који у конкретном случају имају супротне интересе.

Кодекс понашања учесника у лобирању

Члан 9.

Кодекс понашања учесника у лобирању садржи етичка правила о понашању свих учесника у лобирању са циљем да се лобирање обавља транспарентно, у складу са овим законом и јавним интересом.

Кодекс из става 1. овог члана доноси директор Агенције за борбу против корупције (у даљем тексту: Агенција).

II. УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЛОБИРАЊА

Услови за обављање лобирање физичког лица

Члан 10.

У Регистар лобиста може се уписати лице:

- 1) које је држављанин Републике Србије;
- 2) које је потпуно пословно способно;

- 3) које има високу стручну спрему;
- 4) које није осуђивано за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања;
- 5) коме није изречена или је престала мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности;
- 6) које је завршило обуку за лобисту.

Страно физичко лице може да обавља лобирање у Републици Србији ако је регистровано за обављање лобирања у држави чији је држављанин и ако је уписано у посебну евиденцију о страним физичким лицима која обављају лобирање на територији Републике Србије.

Уписом у посебну евиденцију страног физичког лица стиче иста права и обавезе као и лобиста.

Услови за обављање лобирања за правно лице

Члан 11.

У Регистар правних лица која обављају лобирање може се уписати правно лице, ако:

- 1) је уписано у регистар привредних субјеката, односно у регистар удружења;
- 2) има запосленог најмање једног лобисту;
- 3) није осуђено за кривично дело или му није изречена, односно ако му је престала мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности;
- 4) одговорно лице у привредном друштву, односно удружењу није осуђивано за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања и коме није изречена или је престала мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности.

Страно правно лице може да обавља лобирање у Републици Србији ако је регистровано за обављање лобирања у држави у којој има седиште и ако је уписано у посебну евиденцију о страним правним лицима која обављају лобирање на територији Републике Србије.

Уписом у посебну евиденцију страног правног лица стиче иста права и обавезе као и домаће правно лице које обавља лобирање.

Забрана обављања лобирања

Члан 12.

Изабраном, именованом, постављеном, запосленом или на други начин радно ангажованом лицу у органу власти, као и лицу на чији избор, именовање или постављење орган власти даје сагласност забрањено је да обавља лобирање.

Забрана обављања лобирања престаје по истеку две године од дана престанка функције, односно престанка радног односа или радног ангажовања.

Обука за лобисту

Члан 13.

Обуку за лобисту спроводи Агенција у складу са програмом обуке који доноси директор Агенције.

О завршеној обуци за лобисту Агенција издаје уверење.

Образац уверења о завршеној обуци за лобисту и накнаду за спровођење обуке за лобисту прописује директор Агенције.

Захтев за упис у Регистар лобиста

Члан 14.

Захтев за упис у Регистар лобиста подноси се Агенцији.

Захтев из става 1. овог члана садржи име и презиме, јединствени матични број грађана и пребивалиште подносиоца захтева.

Уз захтев из става 1. овог члана прилажу се докази о испуњености услова за обављање лобирања.

Изглед и ближи садржај обрасца захтева из става 1. овог члана прописује директор Агенције.

Захтев за упис у Регистар правних лица која обављају лобирање

Члан 15.

Правно лице подноси Агенцији захтев за упис у Регистар правних лица која обављају лобирање.

Захтев из става 1. овог члана садржи назив и седиште правног лица, матични број и порески идентификациони број, као и име и презиме, јединствени матични број грађана и пребивалиште овлашћеног лица.

Уз захтев из става 1. овог члана се прилажу докази о испуњености услова за обављање лобирања за правно лице.

Изглед и ближи садржај обрасца захтева из става 1. овог члана прописује директор Агенције.

Брисање из Регистра лобиста

Члан 16.

Агенција доноси решење о брисању из Регистра лобиста:

- 1) на захтев лобисте;
- 2) ако је лобиста осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања;
- 3) ако је лобисти изречена мера безбедности или заштитна мера забране обављања делатности;
- 4) ако је лобиста поступао супротно начелу интегритета;
- 5) губитком пословне способности лобисте;
- 6) ако лобиста постане функционер или се запосли, односно радно ангажује у органу власти.

Брисање из Регистра правних лица која обављају лобирање

Члан 17.

Агенција доноси решење о брисању из Регистра правних лица која обављају лобирање:

- 1) на захтев правног лица;
- 2) због престанка правног лица;

- 3) ако правно лице нема запосленог најмање једног лобисту;
- 4) ако је правно лице осуђено за кривично дело или му је изречена мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности;
- 5) ако је одговорно лице у правном лицу осуђено за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања, као и ако му је изречена мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности;
- 6) ако је правно лице повредило одредбе овог закона које уређују начело интегритета.

Решење о упису и брисању из регистра

Члан 18.

Решење о упису у Регистар лобиста, односно Регистар правних лица која обављају лобирање доноси директор Агенције у року од 15 дана за физичка лица, односно у року од 30 дана за правна лица, од дана подношења уредног и потпуног захтева.

Решење о брисању из Регистра лобиста, односно Регистра правних лица која обављају лобирање доноси директор Агенције најкасније у року од 15 дана од дана сазнања за постојање разлога за брисање из регистра.

Против решења директора Агенције из ст. 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба Одбору Агенције.

Одлука Одбора Агенције је коначна и против ње се може покренути управни спор.

Регистар

Члан 19.

Агенција води Регистар лобиста и Регистар правних лица која обављају лобирање.

Регистар из става 1. овог члана је јаван и објављује се на интернет страници Агенције.

При вођењу регистра из става 1. овог члана Агенција је дужна да поштује прописе који уређују заштиту података о личности.

Начин вођења и образац регистра из става 1. овог члана ближе се уређује актом директора Агенције.

Садржина Регистра лобиста

Члан 20.

У Регистар лобиста уписују се подаци о лобистима, и то:

- 1) број и датум уписа у Регистар лобиста;
- 2) име и презиме, јединствени матични број грађана и пребивалиште лобисте;
- 3) број и датум решења о упису у Регистар лобиста;
- 4) број и датум решења о брисању из Регистра лобиста са подацима о разлозима за брисање.

Садржина Регистра правних лица која обављају лобирање

Члан 21.

У Регистар правних лица која обављају лобирање уписују се подаци о том правним лицу, и то:

- 1) број и датум уписа у Регистар правних лица која обављају лобирање;
- 2) назив и седиште правног лица;
- 3) број и датум решења о упису у регистар привредних субјеката, односно регистар удружења;
- 4) матични број и порески идентификациони број правног лица;
- 5) име и презиме, пребивалиште и јединствени матични број грађана одговорног лица у правном лицу;
- 6) име и презиме, пребивалиште и јединствени матични број грађана лобисте запосленог у правном лицу;
- 7) број и датум решења о упису у регистар за лобисту запосленог у правном лицу;
- 8) број и датум решења о брисању из регистра са подацима о разлозима за брисање.

Обавеза обавештавања о променама

Члан 22.

Лобиста је дужан да обавести Агенцију о промени података о пребивалишту, а правно лице које обавља лобирање о промени која се односе на податке из регистра привредних субјеката, односно регистра удружења, пореском идентификационом броју, као и промене које се односе на лобисту запосленог у том правном лицу.

О променама из става 1. овог члана, лобиста, односно правно лице које обавља лобирање, дужни су да у писменој форми обавесте Агенцију, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Упис података у регистар

Члан 23.

Агенција, по службеној дужности, врши упис података у регистар из члана 19. став 1. овог закона, одмах по коначности решења о упису, односно брисању из регистра, као и по достављању обавештења о променама из члана 22. овог закона.

Агенција може од органа надлежног за вођење казнене евиденције да затражи податке који су од значаја за упис лобисте и правног лица које обавља лобирање.

Посебна евиденција о страним физичким и правним лицима која обављају лобирање

Члан 24.

Агенција води посебну евиденцију о страним физичким и правним лицима која обављају лобирање на територији Републике Србије.

Посебна евиденција из става 1. овог члана садржи име и презиме страног физичког лица, односно назив страног правног лица, као и друге

податке из акта органа стране државе на основу којих та лица обављају лобирање у страни држави.

Начин вођења и образац евиденције из става 1. овог члана прописује се актом директора Агенције.

Посебна евиденција из става 1. овог члана је јавна и објављује се на интернет страници Агенције.

Примена Закона о општем управном поступку

Члан 25.

На поступак доношења решења о упису, односно брисању из Регистра лобиста и регистра правних лица која обављају лобирање примењују се одредбе закона који уређује општи управни поступак.

III. СПРОВОЂЕЊЕ ЛОБИРАЊА

Започињање лобирања

Члан 26.

Лобирање почиње обраћањем лобисте или нерегистрованог лобисте лобираним лицу у писменој форми.

Лобиста је дужан да уз допис којим се обраћа лобираним лицу достави и доказ о упису у Регистар лобиста, уговор о лобирању без навођења висине уговорене накнаде за лобирање, као и назив закона, другог прописа или општег акта за који обавља лобирање.

Уговор о лобирању

Члан 27.

Лобиста, односно правно лице које обавља лобирање, могу започети лобирање тек након закључења уговора о лобирању.

Уговор о лобирању нарочито садржи:

- 1) податке о уговорним странама (име, презиме и пребивалиште физичког лица, односно назив и седиште правног лица);
- 2) предмет лобирања (опис предмета и циљ лобирања);
- 3) податке о начину и времену трајања лобирања;
- 4) висину накнаде за лобирање;
- 5) изјаву лобисте, односно одговорног лица у правном лицу које обавља лобирање да ће поступати у складу са правилима лобирања прописаним овим законом и Кодексом понашања учесника у лобирању.

Ако је уговорна страна правно лице које обавља лобирање, уговор о лобирању садржи и име и презиме лобисте запосленог код тог правног лица које ће спроводити лобирање.

Лобиста, односно правно лице које обавља лобирање, не могу се уговором обавезати на одређени исход лобирања.

Раскид уговора и прекид поступка лобирања

Члан 28.

Раскид уговора о лобирању може да захтева свака уговорна страна у сваком тренутку.

Лобиста, односно правно лице које обавља лобирање дужни су да, без одлагања, прекину поступак лобирања и раскину уговор о лобирању ако:

- 1) посумњају да ће повредити начело интегритета;
- 2) лобиста, односно одговорно лице у правном лицу које обавља лобирање постане функционер, запослени или на други начин радно ангажовани у органу власти.

Права лобисте

Члан 29.

Лобиста после подношења дописа из члана 26. овог закона има право да тражи од лобираниог лица да га прими у благовременом року и да му пружи податке у вези са предметом лобирања.

Лобиста има право да буде благовремено обавештен о свим јавним расправама и другим облицима јавних консултација у вези са припремом и доношењем прописа за које обавља лобирање.

Обавезе лобираниог лица и органа власти

Члан 30.

Лобиранио лице дужно је да о пријему дописа из члана 26. овог закона сачини обавештење и да га у року од 15 дана од дана пријема достави Агенцији.

Агенција може од лобираниог лица да захтева достављање ванредних обавештења о контактима које је имао у току лобирања са лобистом, односно нерегистрованим лобистом.

Обавештење из ст. 1. и 2. овог члана садржи име и презиме лобираниог лица, податке о његовој функцији, запослењу или радном ангажовању, име, презиме и пребивалиште лобисте, односно назив и седиште правног лица које обавља лобирање, као и друге податке од значаја за обавештавање Агенције.

Агенција може користити податке из обавештења из ст. 1. и 2. овог члана за потребе провере тачности података наведених у извештају о раду лобиста.

Начин подношења, ближа садржина и образац обавештења из ст. 1. и 2. овог члана уређују се актом директора Агенције.

Орган власти дужан је да води евиденцију о лобистичким контактима за функционере који су изабрани, постављени, именовани, запослени или на други начин радно ангажовани у том органу.

Евиденција из става 6. овог члана садржи име и презиме лобираниог лица, податке о његовој функцији, запослењу или радном ангажовању, име, презиме и пребивалиште лобисте, односно назив и седиште правног лица које обавља лобирање, као и друге податке од значаја за обавештавање Агенције.

Ближа садржина и начин вођења евиденције из става 6. овог члана уређују се актом директора Агенције.

Агенција врши контролу садржине и начина вођења евиденције из става 6. овог члана.

У случају кршења обавезе из ст. 1, 2. и 6. овог члана и члана 33. став 2. тачка 3) и став 3. овог закона, Агенција може лобираниом лицу, односно одговорном лицу у органу власти изрећи меру, у складу са законом који уређује спречавање корупције, односно иницирати покретање дисциплинског поступка.

IV. ИЗВЕШТАВАЊЕ

Извештај о раду

Члан 31.

Лобиста, односно правно лице које обавља лобирање дужни су да Агенцији доставе писмени извештај о раду, најкасније до 31. јануара текуће за претходну годину.

Лобиста, односно правно лице за које је донето решење о брисању из регистра, дужни су да, у року од 15 дана од дана коначности решења, Агенцији доставе извештај о раду за период од подношења последњег извештаја до дана коначности решења.

Садржај извештаја о раду

Члан 32.

Извештај о раду садржи:

- 1) број и датум решења о упису у регистар;
- 2) податке кориснику лобирања у извештајном периоду (име, презиме и пребивалиште физичког лица, односно назив и седиште правног лица);
- 3) податке о лобираним лицима и органима власти код којих је обављено лобирање (име, презиме, функција, запослење или радно ангажовање лобираниог лица и назив и седиште органа власти);
- 4) предмет лобирања;

Ближи садржај и образац извештаја о раду прописује се актом директора Агенције.

Провера извештаја

Члан 33.

Тачност података из члана 32. овог закона проверава Агенција.

У циљу провере из става 1. овог члана Агенција може:

- 1) затражити од лобисте, односно правног лица које обавља лобирање достављање уговора о лобирању;
- 2) затражити податке од корисника лобирања;
- 3) затражити податке од лобираних лица и органа власти.

Лобиста, правно лице које обавља лобирање, корисник лобирања, орган власти и лобирано лице дужни су да Агенцији доставе тражене податке у року од 15 дана од дана достављања захтева Агенције.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји правног лица које обавља лобирање, лобисте и корисника лобирања

Члан 34.

Новчаном казном у износу од 50.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице које обавља лобирање, ако:

- 1) писменим путем не обавести Агенцију о промени података, најкасније у року од 15 дана о дана настанака промене (члан 22);

2) отпочне поступак лобирања пре закључивања уговора о лобирању (члан 27. став 1);

3) не достави писмени извештај о раду Агенцији, најкасније до 31. јануара текуће за претходну годину (члан 31. став 1);

4) у року од 15 дана од дана коначности решења о брисању из регистра, Агенцији не достави извештај о раду за период од подношења последњег извештаја до дана коначности решења (члан 31. став 2);

5) ако Агенцији не достави тражене податке у прописаном року (члан 33. став 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу, новчаном казном у износу од 30.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се лобиста, новчаном казном у износу од 30.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. тачка 5) овог члана казниће се правно лице корисник лобирања, новчаном казном у износу од 50.000 до 2.000.000 динара.

За прекршај из става 1. тачка 5) овог члана казниће се физичко лице корисник лобирања, односно одговорно лице у правном лицу кориснику лобирања, новчаном казном у износу од 30.000 до 150.000 динара.

VI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 35.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се до дана ступања на снагу овог закона.

Ступање на снагу

Члан 36.

Овај закон ступа на снагу по истеку девет месеци од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о лобирању садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 17. Устава Републике Србије, којом је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује друге односе од интереса за Републику Србију, у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Националном стратегијом за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године („Службени гласник РС”, број 57/13), као и Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године („Службени гласник РС”, бр. 79/13 и 61/16), као један од циљева који је неопходно остварити предвиђено је усвајање и примењивање делотворног законског оквира којим се регулише лобирање и учешће јавности у поступку доношења прописа. Поред тога, као једна од нормативних активности предвиђена пратећим Акционим планом је усвајање закона којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти.

Обавеза Републике Србије да уреди питање лобирања и приступа јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти, проистиче и из међународних уговора које је наша држава потврдила. Ово из разлога, што су потврђени међународни уговори, према Уставом утврђеној хијерархији важења прописа, део унутрашњег правног поретка, те се непосредно примењују и имају примат у односу на законе и друге опште акте, дакле по правној снази су одмах испод Устава као највишег правног акта.

У члану 5. Конвенције Уједињених нација за борбу против корупције прописано је да свака држава уговорница, у складу са основним начелима националног правног система, дужна да развија и примењује или одржава делотворну и усклађену политику спречавања корупције којом се унапређује учешће друштва и одражавају начела владавине права, доброг управљања јавним пословима и јавном имовином, интегритет, транспарентност и одговорност. Такође, свака држава уговорница требало би да настоји да установи и унапреди ефикасну праксу усмерену на спречавање корупције, као и да редовно врши процену релевантне правне регулативе и управних мера у циљу утврђивања њихове адекватности за спречавање и борбу против корупције. По потреби, државе уговорнице, у складу с основним начелима националног правног система, треба да сарађују међусобно и са релевантним међународним и регионалним организацијама на унапређењу и развијању мера из овог члана.

Чланом 8. Конвенције Уједињених нација за борбу против корупције прописано је да у циљу борбе против корупције, свака држава уговорница треба да унапређује, између осталог, интегритет, поштење и одговорност јавних функционера, у складу са основним начелима националног правног система. Посебно, свака држава уговорница требало би да настоји да у оквиру свог институционалног и правног система примењује кодексе или стандарде понашања за коректно, часно и правилно обављање јавних функција. У том смислу свака држава уговорница требало би да узме у обзир, где је потребно и

у складу са основним начелима националног правног система, релевантне иницијативе регионалних, међурегионалних и мултилатералних организација, као што је Међународни кодекс понашања за јавне функционере, садржан у анексу резолуције Генералне скупштине 51/59 од 12. децембра 1996. године. Такође, свака држава уговорница треба да размотри, у складу са основним начелима националног законодавства, могућност утврђивања мера и система који би јавним функционерима омогућили да лакше пријављују надлежним органима дела корупције, када за њих сазнају при обављању својих функција. Исто тако, свака држава уговорница ће настојати да утврди мере и системе којима се од јавних функционера захтева да надлежним органима дају изјаве у вези, између осталог, са својим другим активностима, запослењем, инвестиционим улагањима, имовином и поклонима знатне вредности или користима из којих може проистећи сукоб интереса у односу на њихов рад у својству јавних функционера. Неопходно је да државе уговорнице размотре и могућност предузимања дисциплинских и других мера против јавних функционера који крше кодексе или стандарде превиђене овим чланом.

Чланом 10. Конвенције Уједињених нација за борбу против корупције прописано је да имајући у виду потребу борбе против корупције, свака држава уговорница треба да предузима, где је потребно, оне мере у складу са основним начелима националног законодавства, које су потребне за повећање транспарентности рада државне управе, укључујући њену организацију, функционисање и поступке одлучивања.

За регулисање области лобирања, од значаја је и документ Савета Европе, Резолуција Комитета министара (97) 24 о „XX водећих принципа за борбу против корупције”, нарочито у погледу значаја принципа о предузимању делотворних мера за превенцију корупције и, у вези са тим, подизања нивоа јавне свести и промоције етичког понашања.

Предлагањем овог закона предузимају се неопходни кораци ка успостављању нормативног оквира и капацитета за одлучну борбу против корупције, а истовремено се остварују преузете обавезе из међународних аката препорука, а пре свега препорука Група земаља Савета Европе за борбу против корупције (GRECO).

Поред тога, питања у вези са лобирањем заступљена су и у следећим документима Савета Европе: Препорука Парламентарне скупштине 1908 (2010) о лобирању у демократском друштву; Резолуција Парламентарне скупштине 1744 (2010) 2 о ванинституционалним учесницима у демократском систему и пратећи Извештај 12278; Препорука Парламентарна скупштине 2019 (2013) о корупцији као претњи владавини права и пратећи Извештај 13228; Извештај Венецијанске комисије CDL-DEM(2011) 002 о правном оквиру за регулисање лобирања у државама чланицама Савета Европе; Извештај Венецијанске комисије CDL-AD(2013) 011 о улози ванинституционалних учесника у демократском систему (лобирање).

Посебно је значајна Препорука (2017) 2 Комитета министара Савета Европе државама чланицама о правном регулисању лобирања у контексту доношења одлука. Овим документом се препоручује државама чланицама да успоставе или даље ојачају усклађен и свеобухватан оквир за законско регулисање лобирања чиме би се обезбедила транспарентност лобистичких активности.

За лобирање на нивоу Европске уније од значаја је Резолуција Европског парламента од 8. маја 2008. године о утврђивању оквира за активности заступника интереса (лобиста) у ЕУ институцијама (CELEX бр. 52008IP0197) у којој је наглашен значај регистрације лобиста, једнаког приступа институцијама, транспарентности, дефиниције, кодекса понашања лобиста и санкција за његово кршење, као и праћења рада лобиста.

Такође, од значаја су препоруке и принципи Зелене књиге Европске комисије COM (2006) 194. У односу на поменути документ, Закон о лобирању је усклађен са следећим начелима: наглашена транспарентност у процесу лобирања, дефиниција лобирања, принцип регистрације. Наведена начела садржана су у поглављу II Зелене књиге Европске комисије: Транспарентност и лобирање.

Основни циљ закона је да успостави јасан нормативни оквир у области лобирања у Републици Србији, чиме се отклањају недостаци у нашем правном систему. Законским уређивањем лобирања у највећој мери се штити јавни интерес будући да се повећава јавност рада органа државне управе, ојачава интегритет и одговорност лобираних лица која врше јавне функције и подиже поверење грађана у процес доношења одлука, односно утврђивање правила у вези са обављањем лобирања.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Предлог закона о лобирању садржи шест глава, и то: Основне одредбе (Глава I.), Услови за обављање лобирања (Глава II.), Спровођење лобирања (Глава III.), Извештавање (Глава IV.), Казнене одредбе (Глава V.), Завршне одредбе (Глава VI.).

Основне одредбе (Глава I. Предлога закона) садрже девет чланова и уређују: предмет закона; појам лобирања; активности које се не сматрају лобирањем; одређивање лобисте и правног лица, као субјеката који обављају лобирање; корисника лобирања; лобирано лице; начела заштите јавног интереса и интегритета лобисте; Кодекс понашања учесника у лобирању. Обзиром на значај ове главе за текст целог закона (посебно што се предвиђа значење најважнијих појмова, као и начела која се користе кроз цео текст закона), ова глава је и названа „Основне одредбе”.

Чланом 1. Предлога закона одређен је његов предмет. Ставом 1. наведеног члана предвиђено је да закон уређује услове и начин обављања лобирања, правила лобирања, регистар и евиденције у вези са лобирањем, као и друга питања која су од значаја за лобирање.

У члану 2. Предлога закона прописано је да „лобирање” представља активност којом се врши утицај на органе Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, органе ималаца јавних овлашћења, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и (у даљем тексту: орган власти) у поступку доношења закона, других прописа и општих аката, из надлежности тих органа власти, ради остваривања интереса корисника лобирања, у складу са законом.

У погледу значења лобирања у савременом смислу, неопходно је напоменути да не постоји универзална и општеприхваћена дефиниција, па Предлог закона дефинише лобирање полазећи од националних специфичности. Објашњења појма варирају од врло уопштених (нпр. лобирање чине политичке активности приватног сектора које за циљ имају утицај на одлучивање у јавном сектору) до знатно сложенијих (нпр. настојање да се утиче на доношење одлука у јавном интересу кроз притисак на доношење или недоношење правних аката).

Тако на пример, Европски савет под појмом лобирања подразумева координирани напор лобисте и наручиоца лобирања, ради остваривања утицаја на утврђивање политика и процес одлучивања са циљем добијања одређеног резултата од владе, органа власти или изабраних представника. Врло слично дефинисано је лобирање и у добровољном Регистру лобиста Европске комисије и Парламента који кључном одредницом сматра деловање на институције Европске уније са циљем утицања на процес доношења одлука. Такође, и Европска комисија у документу Зелена књига из 2006. године (*Green paper, 2006*) дефинише лобирање као „све активности које се спроводе са циљем утицаја на формулисање политике и процесе доношења одлука европских институција”.

Чланом 3. Предлога закона дефинишу се активности које се не сматрају лобирањем у циљу отклањања могућих недоумица.

Чланом 4. Предлога закона је одређено да лобирање може да обавља поред физичког лица које је уписано у Регистар лобиста, за које Предлог закона користи термин „лобиста”, привредно друштво, односно удружење које је уписано у Регистар правних лица која обављају лобирање у складу са Предлогом закона, за које Предлог Закона користи термин „правно лице које обавља лобирање”, као и физичко лице које није уписано у Регистар лобиста ако је законски заступник или је запослен код корисника лобирања или заступа интересе удружења или привредног друштва чији је члан корисник лобирања, за које Предлог закона користи термин „нерегистровани лобиста”. Овакво одређивање субјеката који могу да лобирају одразиће се и на све остале чланове Предлога закона који се односе на услове за обављање лобирања, регистре и др.

Чланом 5. Предлога закона прописано је да корисник лобирања може бити физичко или правно лице у чијем интересу се врши лобирање чиме се обухватају све заинтересоване стране.

Чланом 6. Предлога закона одређено је да „лобирано лице” је изабрано, именовано, постављено, запослено или на други начин радно ангажовано лице у органу власти, као и лице на чији избор, именовање или постављење орган власти даје сагласност, а које учествује у поступку припреме и доношења прописа, односно другог општег акта или може утицати на садржај прописа, односно другог општег акта.

Чланом 7. Предлога закона прописана је дужност лобираниог лица да спречи настанак штетних последица по јавни интерес које могу настати услед лобирања. На овај начин лобиранио лице је обавезано да јавну функцију обавља тако да јавни интерес не подреди приватном. Такође, лобиранио лице има

обавезу да се придржава прописа који уређују његова права и обавезе и да ствара и одржава поверење грађана у савесно и одговорно вршење јавне функције, као и да избегава стварање односа зависности према лицу које би могло да утиче на његову непристрасност у вршењу јавне функције, а у случају да не може да избегне такав однос или уколико такав однос већ постоји, да учини све што је потребно ради заштите јавног интереса.

Чланом 8. Предлога закона прописано је да су лобиста, правно лице које лобира и нерегистровани лобиста дужни да приликом лобирања поступају у складу са начелом интегритета, које подразумева законитост, транспарентност и одговорност у раду, као и етичност, у циљу очувања личног и угледа правног лица које обавља лобирање, угледа корисника лобирања, као и лобирања. На овај начин, јача се лични и професионални интегритет лобиста, уз истовремено повећање ефикасности у дефинисању јавних политика, односно процесу доношења одлука. Истовремено, доносиоцима одлука се намеће виши степен одговорности.

Прописано је и да лобиста, правно лице које обавља лобирање и нерегистровани лобиста не могу да заступају два или више корисника лобирања који у конкретном случају имају супротне интересе.

Чланом 9. Предлога закона прописано је да директор Агенције за борбу против коупције (у даљем тексту: Агенција) доноси Кодекс понашања учесника у лобирању који ће успоставити стандарде и високе етичке вредности за обављање лобирања.

Услови за обављање лобирања (Глава II.) садрже шеснаест чланова и уређују: услове за обављање лобирања физичког лица; услове за обављање лобирања правног лица; забрану обављања лобирања; обуку за лобисту; захтев за упис у Регистар лобиста; захтев за упис у Регистар правних лица која обављају лобирање; брисање из Регистра лобиста; брисање из Регистра правних лица која обављају лобирање; решење о упису и брисању из регистра; Регистар; садржину Регистра лобиста; садржину Регистра правних лица која обављају лобирање; обавезу обавештавања о променама; упис података у регистар; Посебну евиденцију о страним физичким и правним лицима која обављају лобирање; примену Закона о општем управном поступку.

Чл. 10. и 11. Предлога закона прописани су услови за обављање лобирања.

У Регистар лобиста може се уписати физичко лице које је: држављанин Републике Србије; које је потпуно пословно способно; које има високу стручну спрему; које није осуђивано за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања; коме није изречена или је престала мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности; које је завршило обуку за лобисту.

Страно физичко лице може да обавља лобирање у Републици Србији ако је регистровано за обављање лобирања у држави чији је држављанин и ако је уписано у посебну евиденцију о страним физичким лицима која обављају лобирања на територији Републике Србије. Уписом у посебну евиденцију страног физичког лица стиче иста права и обавезе као и лобиста.

У Регистар правних лица која обављају лобирање може се уписати правно лице ако: је уписано у регистар привредних субјеката, односно регистар

удружења; има запосленог најмање једног лобисту; није осуђено за кривично дело или му није изречена, односно ако му је престала мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности; одговорно лице у привредном друштву, односно удружењу није осуђивано за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања и коме није изречена или је престала мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности;

Страно правно лице може да обавља лобирање у Републици Србији ако је регистровано за обављање лобирања у држави у којој има седиште и ако је уписано у посебну евиденцију о страним правним лицима која обављају лобирање на територији Републике Србије. Уписом у посебну евиденцију страног правног лица стиче иста права и обавезе као и домаће правно лице које обавља лобирање.

Приликом утврђивања услова за обављање лобирања, вођено је рачуна о потребним нивоу професионалних квалификација, али и о етичким показатељима лица која се квалификују за обављање ове изузетно одговорне професије. Законом је омогућено обављање лобирања страним физичким и правним лицима уколико лобирање обављају у држави порекла, уз обавезу регистрације у Републици Србији.

Чланом 12. Предлога закона прописана је забрана обављања лобирања изабраном, именованом, постављеном, запосленом или на други начин радно ангажованом лицу у органу власти, као и лицу на чији избор, именовање или постављење орган власти даје сагласност, која престаје по истеку две године од дана престанка функције, односно престанка радног односа или радног ангажовања. Реч је о тзв. „периоду хлађења“ (*cooling off* период) који обухвата правила којима се у одређеном временском периоду након обављања јавне функције/службе, функционерима, високим државним службеницима или лицима која су радно ангажована не дозвољава запошљавање у приватном сектору.

Чланом 13. став 1. Предлога закона предвиђено је да обуку за лобисту спроводи Агенција, која издаје уверење о завршеној обуци. Програм обуке, наконду за спровођење обуке, као и образац уверења о завршеној обуци, прописује директор Агенције.

Имајући у виду да је реч о новој професији неопходно обезбедити да лица која су заинтересована за обављање лобирања поседују специфична знања у вези са пословима лобирања. Најефикаснији начин за стицање специфичних знања из ове области јесте обука за обављање послова лобирања.

Чл. 14. и 15. Предлога закона прописано је да се захтев за упис у Регистар лобиста и Регистар правних лица која обављају лобирање подноси Агенцији. Прописана је и садржина захтева.

Захтев за упис у Регистар лобиста садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана и пребивалиште подносиоца захтева. Уз захтев се прилажу и докази о испуњености услова за обављање лобирања. Образац захтева прописује директор Агенције.

Захтев за упис у Регистар правних лица која обављају лобирање садржи: назив и седиште правног лица, матични број и порески идентификациони број, као и име и презиме, јединствени матични број грађана и пребивалиште

овлашћеног лица. Уз захтев се прилажу и докази о испуњености услова за обављање лобирања за правно лице.

Приликом регулисања садржине захтева за упис у регистар водило се рачуна да опсег информација које је потребно регистровати не буде преширок, како би се избегло прикупљање сувишних података и непотребно оптерећивање свих учесника у овом процесу и тако угрозила његова сврха и функционисање.

Чл. 16. и 17. Предлога закона прописани су разлози за брисање из Регистра лобиста и Регистра правних лица која обављају лобирање.

Као разлози за брисање из Регистра лобиста наводе се: захтев лобисте; ако је лобиста осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања; ако је лобисти изречена мера безбедности или заштитна мера забране обављања делатности; ако је лобиста поступао супротно начелу интегритета; губитком пословне способности лобисте; ако лобиста постане функционер или се запосли, односно радно ангажује у органу власти.

Као разлози за брисање из Регистра правних лица која обављају лобирање наводе се: захтев правног лица; престанак правног лица; ако правно лице нема запосленог најмање једног лобисту; ако је правно лице осуђено за кривично дело или му је изречена мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности; ако је одговорно лице у правном лицу осуђено за кривично дело које га чини недостојним за обављање лобирања, као и ако му је изречена мера безбедности, односно заштитна мера забране обављања делатности; ако је правно лице повредило одредбе овог закона које уређују начело интегритета.

Чланом 18. Предлога закона прописано је да о упису и брисању из регистра решење доноси директор Агенције у року од 15 дана за физичка лица, односно у року од 30 дана за правна лица, од дана подношења уредног и потпуног захтева. Против решења директора Агенције може се изјавити жалба Одбору Агенције. Одлука Одбора Агенције је коначна и против ње се може покренути управни спор.

Приликом прописивања надлежности за одлучивање о правном средству против решења директора Агенције пошло се од двостепености у раду Агенције која је прописана Законом о Агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС” бр. 97/08, 53/10, 66/11 – УС, 67/13 – УС и 8/15 – УС).

Чланом 19. Предлога закона прописано је да Агенција води Регистар лобиста и Регистар правних лица која обављају лобирање. Регистар је јаван и објављује се на интернет страници Агенције. При вођењу регистра Агенција је дужна да поштује прописе који уређују заштиту података о личности. Образац и начин вођења регистра ближе се уређује актом директора Агенције.

Фокус Закона о лобирању је на регистрацији лица која испуњавају услове за обављање лобирања. Регистар пружа информације и омогућава надзор над лобирањем. Најважнији разлог за постојање регистра је пружање транспарентности, чиме ће бити омогућено постојање прегледних и јавно доступних информација о идентитету и професионалном интересу свих оних који желе да утичу, односно оних који утичу на процес доношења одлука у вези са одређеним јавним политикама. Поред наглашене транспарентности,

приликом вођења Регистра прописана је и дужност поштовања прописа којим се уређује заштита података о личности.

Чланом 20. Предлога закона прописано је да се у Регистар лобиста уписују подаци о лобистима и то: број и датум уписа у Регистар лобиста; име и презиме, јединствени матични број грађана и пребивалиште лобисте; број и датум решења о упису у регистар; број и датум решења о брисању из регистра, са подацима о разлозима за брисање.

Чланом 21. Предлога закона прописано је да се у Регистар правних лица која обављају лобирање уписују подаци о тим правним лицима, и то: број и датум уписа у Регистар правних лица која обављају лобирање; назив и седиште правног лица; број и датум решења о упису у регистар привредних субјеката, односно регистар удружења; матични број и порески идентификациони број правног лица; име и презиме, пребивалиште и јединствени матични број грађана одговорног лица у правном лицу; име и презиме, пребивалиште и јединствени матични број грађана лобисте запосленог у правном лицу; број и датум решења о упису у регистар за лобисту запосленог у правном лицу; број и датум решења о брисању из регистра са подацима о разлозима за брисање.

Чланом 22. Предлога закона прописана је да дужност лобисте да обавести Агенцију о промени података о пребивалишту, а правно лице које обавља лобирање о промени података који се односе на податке из регистра привредних субјеката, односно регистра удружења, пореском идентификационом броју, као и промене које се односе на лобисту запосленог у том правном лицу. О овим променама, лобиста, односно правно лице које обавља лобирање, дужни су да у писменој форми обавесте Агенцију, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Чланом 23. Предлога закона прописано је да Агенција, по службеној дужности, врши упис података у Регистар лобиста и Регистар правних лица која обављају лобирање, одмах по коначности решења о упису, односно брисању из регистра, као и по достављању обавештења о променама података из члана 22. Предлога закона.

Чланом 24. Предлога закона прописано је да Агенција води посебну евиденцију о страним физичким и правним лицима која обављају лобирање на територији Републике Србије, која садржи: име и презиме страног физичког лица, односно назив страног правног лица, као и друге податке из акта органа стране државе на основу којих та лица обављају лобирање у иностраној држави. Образац и начин вођења ове евиденције прописује се актом директора Агенције и објављује се на интернет страници Агенције.

Чланом 25. Предлога закона прописано је да се на поступак доношења решења о упису у регистар, односно брисања из регистра, примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Спровођење лобирања (Глава III.) садржи пет чланова и уређује: започињање лобирања; уговор о лобирању; раскид уговора и прекид поступка лобирања; права лобисте; обавезе лобираних лица и органа власти.

Чланом 26. Предлога закона прописано је да лобирање започиње обраћањем лобисте или нерегистрованог лобисте лобираним лицу у писменој форми. Лобиста је дужан да уз допис којим се обраћа лобираним лицу достави и доказ о упису у Регистар лобиста, уговор о лобирању без навођења висине

уговорене накнаде за лобирање, као и назив закона, другог прописа или општег акта за који обавља лобирање.

Чланом 27. Предлога закона прописано је да обављање лобирања не може започети пре закључивања уговора о лобирању, односно успостављања правног односа између корисника лобирања и лобисте, односно правног лица које обавља лобирање. Поред тога прописана је и обавезна садржина уговора о лобирању и то: подаци о уговорним странама (име, презиме и пребивалиште физичког лица, односно назив и седиште правног лица); предмет лобирања (опис предмета и циљ лобирања); подаци о начину и времену трајања лобирања; висина накнаде за лобирање; изјава лобисте, односно одговорног лица у правном лицу које обавља лобирање да ће поступати у складу са правилима лобирања прописаним овим законом и Кодексом понашања учесника у лобирању. Уколико је уговорна страна правно лице које обавља лобирање, уговор о лобирању мора да садржи и име и презиме лобисте запосленог код тог правног лица који ће спроводити активности лобирања. Лобиста, односно правно лице које обавља лобирање, не могу се уговором обавезати на одређени исход лобирања.

Чланом 28. Предлога закона прописано је да раскид уговора о лобирању може да захтева свака уговорна страна у сваком тренутку. Лобиста, односно правно лице које обавља лобирање дужни су да, без одлагања, прекину поступак лобирања и раскину уговор о лобирању ако: посумњају да ће повредити начело интегритета; лобиста, односно одговорно лице у правном лицу које обавља лобирање постане функционер, запослени или на други начин радно ангажовани у органу власти.

Чланом 29. Предлога закона прописано је да после подношења дописа из члана 26. Предлога закона лобиста има право да тражи од лобираниог лица да га прими у благовременом року и да му пружи податке у вези са предметом лобирања. Поред тога прописано је да лобиста има право да буде благовремено обавештен о свим јавним расправама и другим облицима јавних консултација у вези са припремом и доношењем прописа за које врши лобирање.

Чланом 30. Предлога закона прописана је дужност лобираниог лица дужно да о пријему дописа из члана 26. Предлога закона сачини обавештење и да га у року од 15 дана од дана пријема достави Агенцији, која може од лобираниог лица да захтева достављање и ванредних обавештења о контактима које је имао у току лобирања са лобистом, односно нерегистрованим лобистом. Обавештење мора да садржи: име и презиме лобираниог лица, податке о његовој функцији, запослењу или радном ангажовању, име, презиме и пребивалиште лобисте, односно назив и седиште правног лица које обавља лобирање, као и друге податке од значаја за обавештавање Агенције. Агенција може користити податке из обавештења за потребе провере тачности податка наведених у извештају о раду лобиста. Поред тога прописана је и обавеза органа власти да води евиденцију о лобистичким контактима за функционере који су изабрани, постављени, именовани, запослени или на други начин радно ангажовани у том органу. Евиденција мора да садржи: име и презиме лобираниог лица, податке о његовој функцији, запослењу или радном ангажовању, име, презиме и пребивалиште лобисте, односно назив и седиште правног лица које обавља лобирање, као и друге податке од значаја за обавештавање Агенције. Образац и ближа садржина обавештења уређују се актом директора Агенције. Ближа садржина и начин вођења евиденције такође се уређују се актом директора Агенције.

Имајући у виду природу положаја лобираних лица прописује се његова обавеза да сачини обавештење о сваком контакту са лобистом. То је непосредно повезано и са потребом да се утврди и обавеза органа власти у којем је лобирано лице изабрано, именовано, постављено, запослено или на други начин радно ангажовано, да води евиденцију о контактима које има лобирано лице са лобистима. Смисао евиденције је омогућавање приступа јавности довољном броју информација о лобистичким активностима које се односе на јавне политике и доношење одлука, како би могла да буде процењена природа и домет лобирања и како би се јавност уверила да је то у складу са јавним интересом. Тиме се омогућава уравнотежен приступ који стреми транспарентности, али не по цену претераних и захтевних претпоставки потребних за евидентирање. Прописивањем обрасца и садржине обавештења омогућава се стандардизација података у вези са лобирањем.

Извештавање (Глава IV.) садржи три члана и уређује: извештај о раду, садржај извештаја о раду и проверу извештаја.

Чланом 31. Предлога закона прописано је да су лобиста, односно правно лице које обавља лобирање, дужни да Агенцији доставе писани извештај о раду, најкасније до 31. јануара текуће за претходну годину. Лобиста, односно правно лице за које је донето решење о брисању из регистра, дужни су да, у року од 15 дана од дана коначности решења, Агенцији доставе извештај о раду за период од подношења последњег извештаја до коначности решења.

Прописано је да се извештај о раду подноси Агенцији, као органу надлежном за вођење Регистра лобиста и Регистра правних лица која обављају лобирање. Такође, приликом одређивања временског оквира за извештавање, водило се рачуна о томе да активности у вези са извештавањем омогућавају праћење стања, али и да не ометају ефикасност рада лобисте и надлежног органа управе. Посебно је прописана и обавеза лобисте, односно правног лица које обавља лобирање, у вези са извештавањем у случају када је протекло примерени рок од коначности решења о брисању из регистра.

Чланом 32. Предлога закона прописано је да извештај о раду садржи: број и датум решења о упису у регистар; податке о кориснику лобирања у извештајном периоду (име, презиме и пребивалиште физичког лица, односно назив и седиште правног лица); податке о лобираним лицима и органима власти код којих је обављено лобирање (име, презиме, функција, запослење или радно ангажовање лобираних лица и назив и седиште органа власти); предмет лобирања. Образац и ближи садржај извештаја о раду прописује се актом директора Агенције.

Од нарочитог значаја за транспарентност лобирања је уређивање питања континуираног извештавања о лобирању. Приликом нормирања ове обавезе лобиста, посебна пажња је посвећена садржају извештаја који обезбеђује довољан обим информација о лобирању, а да не проузрокује прикупљање непотребних података и претерано администрирање.

Чланом 33. Предлога закона прописано је да Агенција може проверити тачност података из извештаја о раду и да може: затражити од лобисте, односно правног лица које обавља лобирање, достављање уговора о лобирању; затражити податке од корисника лобирања; затражити податке од лобираних лица и органа власти.

Податке из овог члана лобиста, правно лице које обавља лобирање, корисник лобирања, орган власти и лобирано лице дужни су да доставе Агенцији у року од 15 дана од дана достављања захтева Агенције.

Казнене одредбе (Глава V.) садржи један члан (члан 34) којим су прописани прекршаји за повреду одредаба Закона о лобирању.

Завршне одредбе (Глава VI.) садрже два члана (чл. 35. и 36) и уређују: подзаконске акте и ступање на снагу Закона о лобирању.

С обзиром да је неопходно омогућити ефикасну и делотворну примену Закона о лобирању, прописана је обавеза доношења подзаконских аката (правилника) којима би се ближе прописали обрасци потребни за извршење одређених административних обавеза и утврдио њихов садржај или уредио начин извршења одређених обавеза.

Прописано је да Закон о лобирању ступа на снагу по истеку девет месеци од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства из буџета Републике Србије за 2018. годину.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о лобирању

Draft Law on Lobbying

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

- /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- /

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

- /

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- /

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У поступку припреме Предлога закона о лобирању није остварена сарадња са Европском комисијом с обзиром да за израду предметног акта није било неопходно остварити овај конкретни облик сарадње.